

Міністерство освіти і науки України
**НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГО-НАТУРАЛІСТИЧНИЙ
ЦЕНТР УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ**

04074. Київ, Вишгородська, 19

Тел. 430-02-60, 430-43-90

e-mail: nenc@nenc.gov.ua

«25» травня 2018 р. № 137/1

На № ____ від _____

Директору Національного
еколого-натуралістичного
центру учнівської молоді
МОН України
Вербицькому В.В.

Узагальнена інформативна довідка щодо перебігу
II етапу Всеукраїнського конкурсу винахідницьких і раціоналізаторських
проектів еколого-натуралістичного напрямку
(для вікової категорії від 12 до 15 років включно) у 2018 році

Відповідно до наказів Міністерства освіти і науки України від 04.01.2018 р. № 12 «Про затвердження Плану всеукраїнських і міжнародних організаційно-масових заходів з дітьми та учнівською молоддю на 2018 рік (за основними напрямками позашкільної освіти)» та на виконання пункту 2.4. розділу 2 Положення «Про затвердження Положення про Всеукраїнський конкурс винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку» № 1068 від 03.10.2012 р., зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 18.10.2012 р. за № 1748/22060 22 – 24 травня 2018 року в Національному еколого-натуралістичному центрі учнівської молоді, за підтримки Національної академії наук України, Департаменту інтелектуальної власності Мінекономрозвитку України, Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності», Українського альянсу по боротьбі з підробками і піратством пройшов Всеукраїнський конкурс винахідницьких і раціоналізаторських проектів еколого-натуралістичного напрямку, в рамках тижня науково-освітніх проектів.

Мета — підтримка дослідницько-експериментальної діяльності учнів, які мають досвід наукових досліджень в галузях точних та природничих наук і досягли певних результатів у галузі винахідництва та раціоналізаторства.

До участі у конкурсі були запрошені 103 молодих раціоналізаторів і винахідників віком від 12 до 15 років, зі 101-м власним проектам. Основну масу розробок склали індивідуальні проекти. Командні розробки становили 10% від

загальної кількості. Слід зауважити, що до складу команд, за списками, входило до двох фіналістів.

Всього на II фінальний етап приїхали 102 конкурсанти, представивши 95 авторських проектів.

Відкриття проходило у патріотичному дусі. Спершу учасників вітали художні колективи Центру творчості дітей та юнацтва «Шевченківець» м. Києва.

Натхненні, на урочистому відкритті, чудовими вітальними словами директора Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді МОН України Вербицького Володимира Валентиновича, почесних гостей тижня науково-освітніх проектів «Україна-Європа-Світ», юні винахідники і раціоналізатори приступили до роботи.

Другого дня відбувався публічний постерний захист проектів, у всіх секціях одночасно. Для зручного перебігу змагання завчасно були підготовлені і розміщені у великій актовій залі та передзальних приміщеннях третього поверху учбово-адміністративного корпусу виставкові площини, на яких учасники розмістили свої постери. Біля них, на пристендових стільчиках, позиціонувались макети, моделі і наочні матеріали. Категорії проектів ранжирувані за напрямками.

Саме змагання проходило 23 травня. Авторські роботи оцінювались в одинадцяти категоріях: «Екологічно безпечні технології та прикладна екологія», «Медицина та охорона здоров'я», «Психологія», «Біологія», «Хімія», «Сільськогосподарське дослідництво та винахідництво», «Ресурси енергозбереження», «Фізика», «Інженерні науки» і «Науки про Землю», Комп'ютерні науки та штучний інтелект» за наступними критеріями:

- актуальність проекту;
- творчий підхід та наукова новизна дослідження;
- наукова обґрунтованість дослідження;
- методологічні підходи до ведення наукового дослідження;
- презентаційні навички, чіткість викладення матеріалу;
- вміння вести науковий діалог, аргументованість висновків;
- придатність проекту для практичного застосування;
- робота в команді, взаємодія.

Для надання об'єктивного аналізу та якісного оцінювання авторських проектів залічені висококваліфіковані фахівці. Судді неупереджено переглядали авторські проекти. Спілкуючись з дітьми, визначали, як позитивні моменти в дослідженнях так і недоліки. До того ж, по кожній секції, робились загальні висновки, які доносились до аудиторії конкурсантів наприкінці захисту, перед остаточним виставленням балів.

У складі експертної комісії працювали:
в категоріях **«Екологічно безпечні технології та прикладна екологія», «Ресурси енергозбереження»:**

- Мельникова Єлена Володимирівна, Голова Громадської організації «Екологічний клуб «Еремурус», Національний координатор програми SPARE в Україні;
- Санковська Ірина Мечиславівна, методист відділу екологічної та гуманітарної освіти Центру дитячої та юнацької творчості Деснянського району м. Києва;
- Іваненко Алла Володимирівна, спеціаліст по рекреації Національного природного парку "Голосіївський";
- Волохова Олена Володимирівна, начальник відділу екоосвіти НПП "Голосіївський";
- Крижановська Ольга Тимофіївна, провідний фахівець з екологічної освіти Національного природного парку "Голосіївський", кандидат філологічних наук;
- Бойко Аліна Геннадіївна, співробітник водно-інформаційного центру, учасник проекту Аквашкола ГО "Екологічні ініціативи".

в категоріях **«Сільськогосподарське дослідництво та винахідництво», «Науки про Землю»:**

- Тертична Ольга Василівна, старший науковий співробітник лабораторії моніторингу агробіоресурсів Інституту агроєкології і природокористування НААН, кандидат біологічних наук;
- Мазур Петро Олександрович, завідувач наукової лабораторії садівництва Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді.

в категоріях **«Фізика», «Інженерні науки», «Хімія», «Комп'ютерні науки та штучний інтелект»:**

- Адамчук-Чала Надія Іванівна, докторант Інституту мікробіології та вірусології ім. Д. К. Заболотного НАН України;
- Панас Ігор Данкович, молодший науковий співробітник лабораторії нанотехнологій Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України;
- Протопопов Валентин Володимирович, викладач спецдисциплін Київського професійного коледжу з посиленою військовою та фізичною підготовкою.

в категоріях **«Медицина та охорона здоров'я», «Психологія»:**

- Руссу Ірина Зіновіївна, старший викладач кафедри лабораторної діагностики біологічних систем НУ «Києво-Могилянська академія», кандидат біологічних наук;
- Гончар Вадим Валерійович, аспірант НУ «Києво-Могилянська академія», призер конкурсних змагань;
- Пахаренко Маргарита Вікторівна, аспірант НУ «Києво-Могилянська

- академія», призер конкурсних змагань;
- Мельник Наталія Миколаївна, практичний психолог.

в секції **«Біологія»:**

- Назаренко Володимир Іванович, провідний науковий співробітник Інституту біохімії ім. О. В. Палладіна НАН України, академік Української академії наук, професор Державної екологічної академії післядипломної освіти та управління Мінприроди України, доктор біологічних наук;
- Руденко Євгенія Євгенівна, методист відділу інформаційно-просвітницької роботи Київського зоопарку, кандидат біологічних наук;
- Грицюк Марта Борисівна, студентка кафедри біотехнології Навчально-наукового інституту екологічної безпеки Національного авіаційного університету, призер конкурсних змагань;
- Гладиш Анастасія Василівна, студентка кафедри екології і зоології ННЦ "Інститут біології та медицини" Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, призер конкурсних змагань;
- Адріанов Віктор Леонідович, керівник Природничого ліцею НЕНЦ, Заслужений вчитель України.

У цьому році до складу журі, поруч з маститими науковцями, Оргкомітет конкурсу запросив аспірантів та магістрів закладів вищої освіти, які в минулому були призерами багатьох конкурсних змагань. Адже ніхто краще не відчуває хвилювання учасника конкурсу ніж той, хто ще донедавна сам перебував на його місці.

Компетентне журі розподілило призові місця наступним чином: I місце – вибороли 15 проектів, II місце – 25, III місце – 26 авторських розробок.

По категоріях розподіл призових місць виглядає так:

Категорії	Кількість			
	I	II	III	фіналісти
«Екологічно безпечні технології та прикладна екологія»	3	3	3	3
«Ресурси енергозбереження»	0	2	2	3
«Сільськогосподарське дослідництво та винахідництво»	1	2	3	3
«Фізика»	1	1	1	3
«Інженерні науки»	1	2	1	0
«Комп'ютерні науки та штучний інтелект»	1	1	2	0
«Науки про Землю» (географія, геологія)	1	1	1	3
«Медицина та охорона здоров'я»	3	1	4	4
«Психологія»	1	2	3	3
«Біологія»	2	9	5	3
«Хімія»	1	1	1	1
Загалом:	15	25	26	26

За підсумками конкурсу 70 % учасників очного туру вибороли I, II і III місця. Загальне число переможців і призерів (у тому числі у складі команд) — 66 учнів. Фіналістів — 26.

Переможці конкурсу отримали Дипломи за I місце в категорії та подарунки від Співки автоматизаторів бізнесу почесні золоті кубки з логотипами установ системи інтелектуальної власності в Україні. А тим, хто посів почесні другі і треті місця, вручили призи і подарунки від Державного підприємства «Український інститут інтелектуальної власності» і Національного еколого-натуралістичного центру, а саме: блокноти з логотипами установ державної системи інтелектуальної власності, сувенірні офісні набори.

Вже стала хорошою традицією ініціатива, започаткована Оргкомітетом у ще минулого року, утворювати, на час проведення очного етапу змагання, дві групи незалежного журі: з числа керівників обласних делегацій на «Приз глядацьких симпатій» та з числа самих конкурсантів — на «Приз юніорського журі». Якщо дорослі повинні були визначитись з кращим, на їх думку, проектом у кожній категорії, то юніори вибирали абсолютно кращий проект серед всіх представлених на конкурс. Основна мета даної ідеї полягає у зацікавленні, головним чином підлітків, у перегляді представлених проектів, активному спілкуванні зі своїми товаришами, набутті нових умінь і навичок.

Визначення лауреатів проводилось шляхом прямого підрахунку голосів «за» на паперових носіях.

Таким чином юніорське журі визнало найцікавішим проектом: Командну розробку «Інкубатор своїми руками», категорія «Сільськогосподарське дослідництво та винахідництво», автори Захарченко Олексій і Іваницький Олексій учні 8 класу Житомирської загальноосвітньої школи № 30 — 15 голосів. Вони отримали Кубок від Укрпатенту та Грамоти абсолютних переможців фіналу. А також ексклюзивні набори від Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством і можливість отримати безкоштовну допомогу в оформленні документів на інтелектуальну власність від Міжнародної патентно-правової фірми «Пахаренко і партнери».

А Грамоти переможців і нагороди на «Приз глядацьких симпатій» дістались:

- в секції «Екологічно безпечні технології та прикладна екологія» проекту «Екологічне диво: *smart сміття чи друге життя пластикової пляшки*», Грещенка Давида, учня 8 класу Крижанівського навчально-виховного комплексу "Загальноосвітня школа I-III ступенів – ліцей – дошкільний навчальний заклад" Одеської області;
- в секції «Ресурси енергозбереження», проекту «Конструювання зарядного пристрою з елементом Пельтьє для екстреної підзарядки телефону», Ковбасюка Ярослава Владиславовича, учня 9 класу Тарутинського НВК «ЗОШ I-III ст.-ліцей-дошкільний заклад» Одеської області;
- в секції «Сільськогосподарське дослідництво та винахідництво», командному

проекту *«Інкубатор своїми руками»* Захарченка Олексія і Іваницького Олексія учнів 8 класу Житомирської загальноосвітньої школи № 30;

- в секції «Фізика», проекту *«Створення та дослідження діючої моделі гідрогенератора»* Матюшенко Вікторії, вихованки Роменської міської Малої академії наук учнівської молоді, учениці 7 класу Роменської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 імені академіка А.Ф. Йоффе Сумської області;

- в секції «Інженерні науки», проекту *«Підвищення ефективності процесу утилізації відпрацьованих хімічних речовин»*, Кучерявого Романа, вихованця Ладжинського міжшкільного навчально-виробничого центру "Спадщина" Вінницької області;

- в секції «Науки про Землю», проекту *«Малі річки Краматорська: актуальний стан та перспективи»* Маляр Ольги, вихованки Донецького обласного еколого-натуралістичного центру, учениці 7 класу Краматорської загальноосвітньої школи № 25 з профільним навчанням Донецької області;

- в секції «Медицина та охорона здоров'я», проекту *«Сонар для сліпих людей»* Танасійчука Кирила, учня 8 класу Іванівського навчально-виховного комплексу "Загальноосвітня школа I-II ступенів – дошкільний навчальний заклад" Красносільської сільської ради Лиманського району Одеської області;

- в секції «Психологія», проекту *«Дослідження принципів фізіогноміки на прикладах аналізу особистостей відомих людей»* Товтин Юлії, вихованки Закарпатського обласного еколого-натуралістичного центру, учениці 7 класу Ужгородської загальноосвітньої школи № 20 – ліцею «Лідер»;

- в секції «Біологія», проекту *«Герпетофауна заповідних зон півночі Донецької області і тенденції до її змін»* Скрыги Валерії, вихованки гуртка зоологів Центру позашкільної роботи, учениці 8 класу загальноосвітньої школи I-III ступенів № 32 міста Краматорська Донецької області;

- в секції «Хімія», командному проекту *«Дослідження властивостей мінеральних вод України»* Єлісєєнка Івана і Демешка Дениса, учнів 9 класу навчально-виховного комплексу № 1 міста Покровська Донецької області;

- в секції «Комп'ютерні науки та штучний інтелект», проекту *«Програма розрахунку дієтотерапії та інсулінотерапії у дітей хворих на цукровий діабет»* Колбасіна Максима, учня 9 класу Криворізького навчально-виховного комплексу № 129 «Гімназія-ліцей академічного спрямування» Дніпропетровської області.

Оргкомітет також особливими відзнаками відмітив фіналістів, які у своїх категоріях, за протоколами журі, отримали в підсумку по 100 балів. Хапіліній Валерії вручений набір для зміцнення здоров'я від Громадської організації «Здорове людство», а Рябченюк Тетяні — сумка-набір від Українського альянсу по боротьбі з підробками та піратством.

Всі переможці, призери і фіналісти отримали дипломи Національного еколого-натуралістичного центру.

І вже під час урочистого закриття, присутніх в актовій залі — учасників змагань, керівників учнівських делегацій, батьків, а також почесних гостей конкурсу вітали музичними виступами цьогорічні учасники тижня науково-освітніх проєктів: Софія Бойчук прочитала вірш Олеся Лупія «Дорожчої нема»; Пашко Апполінарія спочатку порадувала присутніх віршованим твором «Найкращих десять слів» а потім виконала пісню «Райдуга»; Вікторія Осипюк — заспівала пісню «Україна — мати»; Анастасія Банах виконання на скрипці твір Альберто Курчі «Чардаш»; Ілона Кулька — авторський вірш під авторську музику «Сумна береза ген біліє»; Катерина Боришкевич — пісню «Віночок».

Урочистості завершилися загальним фотографуванням на пам'ять на фоні банеру Національного еколого-натуралістичного центру.

Завідувач біологічного напрямку

В. Ф. Комендантов

Методист біологічного напрямку

Н. М. Федоренко